

Говорячи про технології «енергозберігаючого будинку» також варто звернути увагу на використання «розумних» приладів, під якими маються на увазі технології, що контролюють енергоспоживання і керують ним. Така система, наприклад, може сама вимикати світло, коли людина залишає приміщення, відключати прилади від мережі, якщо деякий час вони не використовуються. Це не тільки екологічно, а й економічно [8].

Підводячи підсумок, необхідно відзначити, що сучасна світова сфера ресурсозбереження представлена значним спектром технологій, які дозволяють зменшити використання природних ресурсів та підвищити енергоефективність виробництва. Досягнення ефективної політики ресурсозбереження на макрорегіональному рівні неможливе без участі усіх секторів економіки. Тому можна стверджувати, що запропонована комплексна програма реалізації ресурсозберігаючої політики матиме найкращий результат за умов запровадження нових технологій як у підприємницькому секторі, так і в секторі домогосподарств. Реалізація даної програми дозволить скоротити витрати на енергоресурси вже у короткостроковій перспективі і суттєво зменшить залежність української економіки від світових експортерів природних ресурсів.

Список літературних джерел

1. Седаш Т.Н. Іноземний досвід ресурсозбереження і підвищення енергоефективності у ЖКГ / Т.Н. Седаш. – М.: Вісник інституту дружби народів. – 2013. – №2. – С. 61 – 67.
2. Сайт інформаційного агентства «Альтернативна енергія» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://altenergiya.ru/>
3. Сайт інформаційного агентства «Приазовський робітник» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://pr.ua/>
4. Офіційний сайт компанії «Енергія України» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://uanergy.com/>
5. Офіційний сайт енергокомпанії «ГіпроКомунЕнерго» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.gken.ru/>
6. Сайт інформаційного ресурсу «Тепло вдома» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://teplovdome.net/>
7. Офіційний сайт енергокомпанії «Цетус» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://cetus.org.ua/>
8. Офіційний сайт журналу «Novate» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.novate.ru/>

Волковський Є.І., к.е.н., доц.
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

МОДЕЛЬ «GOOD GOVERNANCE», ФІНАНСОВИЙ АСПЕКТ МІСЦЕВОГО РОЗВИТКУ

Активізація процесів становлення громадянського суспільства та загострення проблем економічного та соціального розвитку вимагають трансформації адміністративно-територіального управління місцевим самоврядуванням, що органічно потребуватиме зміни принципів та підходів у питаннях підвищення ефективного управління фінансовими ресурсами місцевого самоврядування. При цьому демократизація суспільних відносин та

процеси відбудови громадянського суспільства висувають нові вимоги до принципів діяльності органів публічної влади у сфері державних фінансів. Органи місцевого самоврядування мають усі можливості до застосування нових принципів бюджетного менеджменту з метою ефективного управління та розвитку відповідних адміністративно-територіальних одиниць та справедливого доступу до публічних послуг з боку територіальних громад. В умовах крихкості соціального напруження та наявності соціальних конфліктів органи місцевого самоврядування мають значні можливості у створенні позитивних відносин між державою та громадянським суспільством та наданні послуг у тих ситуаціях, коли загальнодержавні інститути є слабкими.

Однією з сучасних моделей публічного управління, що задовольняє потреби громадянського суспільства, є модель державної поведінки «Good Governance» («Належне Врядування»). Як концепція ця модель вперше була позначена у 1992 році на конференції Світового банку як одна з тем конференції [1].

Проте як модель державної поведінки «Good Governance» була оформлена у 1997 році, коли була представлена Програма розвитку ООН «Governance для сталого розвитку людських ресурсів». Згідно із цією програмою зміст Good Governance було представлено як поєднання понять участі, відповідальності, ефективності, прозорості. Особливістю цієї моделі є максимальне забезпечення участі суспільства в процесі прийняття управлінських рішень, що відбувається через досягнення загальної згоди, коли беруть до уваги думки найбільш незахищених верств населення [2].

При цьому докорінно змінюється роль суспільства, коли воно перестає бути виключно споживачем публічних послуг. Воно починає брати активну участь у їх виробленні, держава тут виступає в ролі партнера суспільства в прийнятті та реалізації управлінських рішень. Виділяють низку переваг даної моделі управління.

Першочерговим здобутком цієї моделі є те, що належне врядування забезпечує зростання довіри громадян до прийнятих державою рішень [3, с. 233]. Тобто при виконанні умов підзвітності та прозорості населення розуміє мету та наслідки державних рішень, а тому зростає підтримка такої моделі управління в суспільстві.

Своєю чергою, зростання довіри серед громадян сприяє посиленню впевненості урядовців та службовців у своїх діях. Так представники влади відчують, що вони діють в інтересах громадян, оскільки останні, розуміючи кроки представників влади, дають зворотній зв'язок. У підсумку це створює можливості для зменшення соціальної напруги.

Поєднання перших двох переваг сприяє підвищенню ефективності прийнятих рішень [4]. Так відкритість і прозорість прийняття управлінських рішень, коли достовірну інформацію отримують усі зацікавлені суб'єкти, забезпечує відкритість та чесність результатів, які задовольняють інтереси громадян. У процесі обговорення має бути досягнутий компроміс інтересів представників зацікавлених суб'єктів, який не буде різко впливати на зростання соціальної напруги, навіть у випадку коли результати рішення не будуть задовольняти певні групи осіб. І відповідно схильність незадоволеної групи осіб до оскарження та зміни таких рішень буде спадати. У підсумку це забезпечить компроміс усіх суб'єктів навіть при прийнятті дуже складних та неоднозначних рішень.

Також маємо відзначити, що прозорість та підконтрольність у прийнятті рішень забезпечує дотримання встановлених законодавством процедур та вимог. Так органи місцевої влади будуть позбавлені можливості прийняття невідповідних рішень, що забезпечить повноцінне виконання функцій місцевого самоврядування. А тому зросте етичність та моральність прийнятих рішень. Представники влади, перебуваючи в умовах прозорості, мають діяти лише на захист громадян, що відобразиться у відстоюванні інтересів останніх шляхом вироблення раціональних рішень [5].

Втім, така модель державної поведінки як Good Governance має низку недоліків, що обмежують її застосування. Так залучення великої частки представників територіальної громади в процес прийняття рішень передбачає значні витрати часу та фінансових ресурсів для встановлення відповідних умов для їх належної участі. Втім навіть при виконанні необхідних умов у переважній більшості випадків не буде забезпечене найбільш повне представництво територіальної громади при прийнятті відповідних рішень. При цьому збільшення кількості учасників призводить до значного зростання пропозицій та зауважень з боку громадян, що збільшує відповідні втрати часу. Так у довіднику ОЕСР «Громадяни як партнери», з огляду на значні втрати часу для врахування думки громадян, введений відповідний критерій часу, що передбачає необхідність початку громадських слухань та консультацій якомога раніше [6]. Так при неналежному використанні часу можливе неякісне проведення громадських слухань, що відповідно не врахує усіх пропозицій та зауважень. Іншою прогалиною може стати занадто ранній початок обговорення проблеми, коли ще не є визначено усю необхідну інформацію.

При цьому варто відзначити, що навіть при залученні широкого кола представників громади до прийняття відповідного рішення, існує великий ризик у незадоволенні таким рішенням тієї чи іншої частини населення. Це може спричинити відповідне зростання соціальної напруги, а тому необхідно проводити належну підготовку серед громадян з метою посилення їх толерантності у сприйнятті таких рішень.

Іншим аспектом залучення великої кількості представників громади є важкість надання останнім оптимального та прозорого доступу до інформації, що є важливою технічною проблемою, оскільки окремі групи не володіють у достатній мірі необхідними каналами комунікації. До таких груп можна віднести людей із обмеженими можливостями, людей похилого віку, мешканців депресивних територій, окремі етнічні групи, які інколи не можуть не тільки взяти участь у виробленні відповідного рішення, а й навіть не можуть отримати необхідну інформацію щодо відповідних важливих проблем.

Втім складна ситуація з фінансуванням місцевого самоврядування означає, що органи місцевої влади будуть змушені приймати рішення, які матимуть значні зміни як для надавачів публічних послуг місцевого характеру, так і для територіальної громади, що їх отримує. Ці зміни формуватимуть постійний зсув очікувань територіальної громади того, що місцева влада робить вірно, а що не виконує. Будь-які питання місцевого характеру, чи то введення в дію соціальних об'єктів, чи об'єктів інфраструктури, формування чи уточнення показників місцевого бюджету, територіальна громада має бути впевненою, що рішення, прийняті від її імені, відповідають її інтересам, вирішують її проблеми. А процедури прийняття таких рішень мають все ж таки бути здійснені на принципах відкритого та підзвітного врядування. Саме тому в даний час належне фінансове врядування є життєво важливим для формування ефективної системи управління місцевими фінансами.

Сутнісний зміст належного фінансового врядування, як одного з елементів належного врядування, досліджений досить епізодично. Найбільш ґрунтовне розуміння належного фінансового врядування наведено у дослідженнях Федерального міністерства економічного співробітництва та розвитку Німеччини. Так згідно з даними дослідженнями належним фінансовим у врядуванням є прозора, законна та орієнтована на розвиток діяльність держави у сфері публічних фінансів як при формуванні доходів, так і видатків. Належне фінансове врядування передбачає, що країна має ефективні і підзвітні державні установи та фінансові адміністрації, засновані на верховенстві закону, та що в ній існують ефективні інститути аудиту та парламентські і цивільні механізми контролю суспільства [7, с. 7].

При цьому належне фінансове врядування, як складова системи належного врядування, виступає в якості головного інструменту управління системою публічних фінансів. Належне врядування у публічних фінансах є центральним підходом у формуванні доходів та здійсненні витрат, коли мова йде про просування прозорих, законних і орієнтованих на розвиток дій органів публічної влади.

Використання принципів належного врядування в управлінні публічними фінансами надає суспільству низку суттєвих переваг. Належне фінансове врядування, формуючи належну економічну, соціальну та екологічну фіскальну політику, сприяє скороченню бідності та забезпечує сталий розвиток суспільства. Водночас усунення нерівного розподілу активів через належне фінансове врядування допомагає захистити та гарантувати права людини і сприяє соціальній та стійкій ринковій економіці. Належне фінансове врядування покращує прозорість дій уряду, чим забезпечує умови для формування громадської думки, політичної активності та особистої ініціативи. Належне фінансове врядування підтримує розподіл повноважень і тим самим зміцнює верховенство права та ефективні дії держави, а також забезпечує антикорупційну діяльність у сфері публічних фінансів. Належне фінансове врядування при формуванні доходів та здійсненні витрат дозволяє громадянам брати участь у фінансовому нагляді, чим сприяє демократії та підзвітності, так само як конструктивним відносинам між державою та суспільством.

Список літературних джерел

1. Landel-Mills P. Governance and the External Factor [Електронний ресурс] / P. Landel-Mills, I. Serageldin // World annual conference on development economics. – 1991. – Режим доступу до ресурсу: http://www-wds.worldbank.org/external/default/WDSContentServer/WDSP/IB/2011/04/07/000386194_20110407045913/Rendered/PDF/607930WP0Mills1BOX358330B001PUBLIC1.pdf
2. Human development report [Електронний ресурс] // United Nations Development Programme (UNDP). – 1997. – Режим доступу до ресурсу: http://hdr.undp.org/sites/default/files/reports/258/hdr_1997_en_complete_nostats.pdf
3. Доверие и недоверие в условиях развития гражданского общества / [А. Б. Купрейченко, И. В. Мерсиянова, А. Ю. Акимова та ін.]. – Москва, 2013. – 564 с. – (Издательский дом НИУ ВШЭ).
4. Gisselquist R. Good Governance as a Concept, and Why This Matters for Development Policy [Електронний ресурс] / Rachel M. Gisselquist // UNU-WIDER Working Paper No. 2012/30. – 2012. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.wider.unu.edu/sites/default/files/wp2012-030.pdf>
5. Nanda V. The «Good Governance» Concept Revisited [Електронний ресурс] – 2006. – Режим доступу до ресурсу: <http://ann.sagepub.com/content/603/1/269>
6. Грембергер М. граждане как партнеры. Руководство ОЭСР по информированию, консультациям и активному участию общества в разработке политического курса / Марк Грембергер. – Москва: Издательство «Весь Мир», 2002. – 120 с.
7. Good Financial Governance in German Development Cooperation [Електронний ресурс] // Federal Ministry for Economic Cooperation and Development. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: http://www.bmz.de/en/publications/type_of_publication/strategies/Strategiepapier342_04_2014.pdf

Герного Ю. О., к.е.н, доц.
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

ІНВАЙРОНМЕНТАЛЬНА КОНЦЕПЦІЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА РЕГІОНУ

Стрімкі тенденції еволюції сучасної економіки зумовлюють поряд із імплементацією інноваційних стратегій необхідність формування системи сталого екологічного розвитку. Адже, незважаючи на високотехнологічні та інформаційні пріоритети інноваційної економіки, нагальними залишаються питання взаємодії природи та суспільства, збереження довкілля. У розвинених країнах на рівні суб'єкта господарювання вже традиційним стало